

Stanisław Skrzyński

Akademia Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte
81 – 103 Gdynia 3 ul. Śmidowicza 69
Zakład Technologii Nurkowania i Prac Podwodnych
tel.: +58 626 27 46, fax.: +58 626 27 61
e-mail: skrzyński@interecho.com

O PROFESORZE TADEUSZU DOBOSZAŃSKIM

Artykuł prezentuje zarys dorobku naukowego profesora Tadeusza Doboszyńskiego, jednego z czołowych naukowców polskich w dziedzinie medycyny podwodnej.

Słowa kluczowe: *medycyna podwodna, informacja naukowa*

ABOUT PROF. TADEUSZ DOBOSZYŃSKI

The article presents prof. Tadeusz Doboszyński accomplishment. A professor is one of the leading scientists representing underwater medicine.

Key words: *underwater medicine, scientific information*

Działalność podwodna człowieka oparta jest o trzy podstawowe, wzajemnie przenikające się elementy. Należy do nich technika, medycyna oraz organizacja obejmująca całokształt nurkowania. Uwarunkowania medycyny podwodnej decydują o bezpieczeństwie i ocenie efektywności nurkowania. Kraj nasz ma na polu dziedziny medycyny podwodnej piękną historię, która daje obfite owoce w teraźniejszości i przeloży się na przyszłość. Jednym z wiodących naukowców jest prof. Doboszyński. Jest on kontynuatorem polskiej szkoły medycyny podwodnej prof. Augustyna Dolatkowskiego, która powstała na bazie Katedry Medycyny Morskiej Wojskowej Akademii Medycznej.

Profesor Tadeusz Doboszyński jest charyzmatycznym przedstawicielem medycyny podwodnej pracujący w tej dziedzinie ponad 45 lat. Początki jego pracy były bardzo trudne. Brak wzorców w kraju, embargo na wiedzę z Zachodu i ograniczone informacje z Bloku Wschodniego zmuszały kierownika Zakładu Medycyny Podwodnej do rozwiązań pionierskich. Praca ta wymagała bezgranicznego poświęcenia, odwagi i twórczego działania zarówno w budowie podstaw bazy badawczej jak i w realizacji badań narzuconych przez wymagania Marynarki Wojennej i Sił Zbrojnych. Jak wspomina Profesor, w pierwszych badaniach nad nowym sprzętem nurkowym trzeba było wypełniać wszystkie funkcje w zespole, do nurka testera włącznie. Moje pierwsze spotkanie z ówczesnym kmdr ppor. dr farm. Doboszyńskim odbyło się w 1970 roku. Było to podczas obserwacji testu aparatu APW-3 w komorze KOBUZ, podczas którego nurek uległ zatruciu tlenowemu. Jako

bardzo młody człowiek, w pierwszym stopniu oficerskim, obserwowałem działanie przyszłego profesora podczas trudnej sytuacji, podziwiając jego spokój i wiedzę, które są tak konieczne podczas stresogennej sytuacji.

Nie przypuszczałem wtedy, że los mój tak mocno zwiąże się z tym człowiekiem i przeżyjemy wiele twórczych, radosnych oraz zwycięskich chwil, jak również kilkanaście bardzo trudnych, nawet niekiedy konfliktowych sytuacji podczas realizacji zadań badawczych związanych z dekompresją i wdrożeniami podczas stocznioowych prób zdawczych. Spokój, przyjacielski charakter i ogromna wiedza profesora zawsze budziły nasze uznanie. Słowo autorytet jest dzisiaj wyświechtane i straciło właściwy blask. Dlatego podążając za młodzieżowym slangiem, profesor jest naszym „guru” w dziedzinie medycyny podwodnej. To co ma, przewyższa zakres autorytetu.

Pierwsze prace o praktycznym wykorzystaniu realizowane przez zespół Profesora Doboszyńskiego, to prace nad nowym aparatem o obiegu półzamkniętym APW-3. Prowadzono je w latach sześćdziesiątych ubiegłego stulecia na rzecz Marynarki Wojennej przy wykorzystywaniu bazy Szefostwa Ratownictwa Morskiego oraz okrętów ratowniczych. Od momentu powstania Zakładu Sprzętu Nurkowego i Technologii Prac Podwodnych (ZSniTPP), który posiadał bazę sprzętową i przygotowaną kadrę techniczną, brakowało w nim „silnego” zespołu medycznego. Współpracę tę zapoczątkowali założyciel Zakładu, kmdr Medard Przyłipiak oraz kmdr Tadeusz Doboszyński

Dwa zespoły pasjonatów przez 25 lat współpracowały ze sobą, będąc jednocześnie jednostkami badawczymi o tak różnej specyfice. Zespoły te będące unikalnymi w skali kraju, współpracowały dla dobra obronności i gospodarki narodowej, a Katedra z zadań swoich wywiązywała się wzorowo. W zespole prof. Doboszyńskiego pracowali: kmdr Kazimierz Dęga, kmdr Bogdan Łokuciejewski, kmdr Bogumił Filipek, kmdr Brunon Kierżnikiewicz. Do najwybitniejszych jego uczniów i kontynuatorów należy zaliczyć kmdr Romualda Olszańskiego, dr Krzysztofa Kuszewskiego, dr Zdzisława Sićko i dr Jacka Kota. Współpracę tą kontynuuje młodsze pokolenie lekarzy, dla których profesor ma zawsze czas. Profesor był promotorem wielu rozpraw doktorskich lekarzy zajmujących się medycyną podwodną, którzy obecnie prowadzą wiodące placówki naukowe w kraju.

Dla osób nie związanych z medycyną zawsze jest dostęp do wiedzy Profesora. Tą drogą, my technicy hiperbaryczni, dziękujemy mu za czas poświęcony nam o każdej porze dnia i nocy. Dziękujemy również za wsparcie w trudnych chwilach. W chwilach rozterek nie tylko duchowych, ale i techniczno-organizacyjnych.

Profesor jest człowiekiem o szerokich zainteresowaniach. Szczególnie interesuje się malarstwem. Poza pracą zawodową interesuje się sportem, w tym głównie hippiką, którą szczególnie ukochał.

Fot. 1. Pożegnanie Profesora T. Doboszyńskiego z mundurem. Od lewej stoją: kmdr prof. T. Doboszyński, kmdr prof. K. Dęga – lata 90 – te XX wieku.

**Najważniejsze prace prowadzone pod kierunkiem
prof. T. Doboszyńskiego to:**

1. Współtworzenie podstawowej medycznej bazy badawczej kompleksu DGKN-120 w latach 1976–1986.
2. Opracowanie tabel dekompresyjnych dla technologii nurkowania saturowanego dla przemysłu offshore z użyciem powietrza, mieszanin nitroksowych i helioksoowych w latach 1983–1990. W procesie b+r opracowano tabele dekompresji zasady doboru nurków testerów oraz zabezpieczenie medyczne badań i pracy nurków
3. Udział w opracowywaniu części medycznej technologii nurkowań głębokich z użyciem trimiksu dla celów offshore w latach 1990–1992 i 1998–2000. Opracowanie tabel dekompresji oraz zasad doboru nurków testerów oraz zabezpieczenie medyczne nurkowań.
4. Opracowanie wymagań fizjologicznych i badania aparatów nurkowych APW-3 APW-6, i GAN-83 w latach 1971–1992. Badania tabel dekompresji oraz zasad doboru nurków testerów oraz zabezpieczenie medyczne badań.
5. Przygotowanie wymagań medyczno higienicznych dla kompleksów nurkowych LSH-200 i GWK-200 dla Stoczni Szczecińskiej w latach 1987–1990 oraz dla IMMiT Gdynia
6. Przygotowanie nurków testerów do nurkowań saturowanych i zabezpieczenie medyczne prób zdawczych kompleksów nurkowych w latach 1979–1981 i 1988–1991.
7. Przygotowanie medycznych kadr badawczych.

Prof. T. Doboszyński kierował lub zabezpieczał stronę medyczną w ponad 45 pracach badawczych dla przemysłu i ponad 30 pracach dla potrzeb Marynarki Wojennej. W efekcie tej działalności praktycznie wdrożono ponad 50% prac.

Profesor zawsze gotowy był do niesienia pomocy fachowej dotyczącej:

1. Szkolenia specjalistów technicznych i medycznych oraz wsparcia ich w specjalistycznym i naukowym rozwoju.
2. Wspólnego zabezpieczania prac naukowo-badawczych, doświadczalnych i zadań wykonywanych dla Ratownictwa Morskiego Marynarki Wojennej.
3. Wzajemnych codziennych konsultacji i pomocy w realizacji szkolenia nurkowych kadr medycznych.
4. Wsparcia wydawnictw książkowych i publikacji naukowych.

Autor:

kmdr rez. dr inż. Stanisław Skrzyński jest wieloletnim pracownikiem Zakładu Technologii Nurkowania i Prac Podwodnych Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni. W latach 1991 – 2004 pełnił obowiązki Kierownika Zakładu. W latach 90 – tych XX wieku przygotował i kierował polską ekipą, która wykonała po raz pierwszy w kraju nurkowania saturowane o łącznym czasie trwania ponad 150 dni. Wychował i wykształcił pokolenia specjalistów techniki hiperbarycznej. Od roku 2004 pracuje w Zakładzie Technologii Nurkowania i Prac Podwodnych jako pracownik cywilny na etacie adiunkta. Obszar jego zainteresowań naukowych obejmuje eksploatację systemów hiperbarycznych i technologię prac podwodnych. Jest laureatem Nagrody Polskiego Towarzystwa Medycyny i Techniki Hiperbarycznej za całokształt osiągnięć zawodowych w dziedzinie techniki hiperbarycznej (2006 rok).